

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

Karvi pitää kannatettavana pyrkimystä uudistaa tiedonhallinnan lainsäädäntöä tiedon elinkaarimalliin perustuvaksi ja nykyisin hajallaan olevan lainsäädännön yhtenäistämiseksi. Perusteellisesti harkittuna uudistuksella voidaan tehostaa ja yhdenmukaistaa tiedonhallintaa valtion virastoissa ja mahdollistaa eri viranomaisilla syntyvän tiedon monipuolisempi hyödyntäminen, mikä omalta osaltaan helpottaisi myös arviointitoiminnan kehittämistä.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

Linjaus, jonka mukaan tulevaan tiedonhallintalakiin ei tulisi säätää organisaation sisäisestä tiedonhallinnan tehtävien jaosta, vaan organisaatioiden tehtävistä (joiden järjestämisestä organisaatiot itse päättävät), on kannatettava, sillä se tukee tehtävien tarkoituksenmukaista järjestämistä esimerkiksi useammalla hallinnonalalla nyt syntyvissä hallintovirastomallin mukaisissa useamman viranomaisen yhteenliittymissä.

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

Nykyisin rinnakkaisesti kuvattujen arviointi-, suunnittelu- ja kuvaamisvelvollisuuksien yhdistäminen yhteen lakiin tehostaisi tiedonhallinnan suunnittelua ja kehittämistä erityisesti tilanteessa, jossa prosesseja digitalisoidaan ja samalla pyritään tehostamaan tiedon keräämistä ja käyttöä.

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvallisuus

Karvi pitää kannatettavana tiedon luokittelumallin yksinkertaistamista. Nykyinen malli on ollut osin vaikeasti tulkittava, mistä johtuen sen laaja omaksuminen on myös ollut haasteellista. Myös tietoturvan tasomallin yksinkertaistaminen ja kehittäminen riskiperustaiseksi raportissa kuvatulla

tavalla on kannatettavaa, sillä se mahdollistaa nykyistä joustavammin tarkoituksenmukaisen tietoturvarautumisen kunkin tietojärjestelmän kohdalla, mukautuen paremmin myös erilaisiin organisaatioihin.

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

Julkisten organisaatioiden erilaisista tehtävistä johtuen asianhallintaan perustuva tiedonhallintamalli ei ole kaikille soveltuvin, joten jatkovalmistelussa tulisi vähintään selvittää raportissa niiden rinnalle esitettävä palveluprosessiin sovellettavan asiakirjojen sääntelyn mahdollisuus.

Ehdotettu viranomaisten välisen tiedonvaihdon sääntelyn ja käytäntöjen selkeyttäminen on myös arviointitoiminnan näkökulmasta hyödyllistä sujuvoittaen muissa viranomaisissa syntyvän tiedon hyödyntämistä arvioinnissa ja edelleen arviointitiedon hyödyntämistä kehittämisen pohjaksi.

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Raportissa ehdotettava käsitteiden nykyistä tarkempi määrittely yhdenmukaistaisi niiden tulkintaa eri viranomaisissa. Tietojen jälleenhyödyntämisen näkökulmasta yhteinen sanastotietovaranto on kannatettava, kunhan sen kehittämiseen osallistetaan tiedon tuottajien lisäksi laajasti tiedon hyödyntäjiä, jotta sanaston merkitykset tulevat myös eri hyödyntäjien näkökulmista ymmärrettäviksi.

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

-

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

Arviointiviranomaisten toiminnan näkökulmasta tulisi harkita arvioinnin lisäämistä lainsäädäntöön tutkimus- ja tilastointiperusteiden rinnalle.

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

-

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

-

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

-

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

-

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

Ymmärrys tiedonhallinnasta kokonaisuutena kasvaa, kun sääntely perustuu tiedon elinkaaren ja sääntely löytyy nykyistä kootummin. Näin myös toiminnan kehittämisessä voidaan nykyistä paremmin huomioida tiedonhallinnan prosessit.

Taloudelliset vaikutukset

Lyhyellä aikavälillä toiminnan uudistaminen tuottaa jossain määrin kustannuksia, mutta selkeämpi sääntely ja tiedon sujuvampi liikkuvuus voivat mahdollistaa säästöjä ajan oloon.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Tiedonhallinnan prosesseja pitää uudistaa. Koska myös tietosuoja-asetuksen toimeenpanoon liittyen tehdään samoihin prosesseihin uudistuksia, tulisi tiedonhallinnan sääntelyä uudistettaessa huomioida viranomaisille tietosuoja-asetuksen toimeenpanoa varten annettu ohjeistus, jotta päällekkäiseltä uudistustyöltä mahdollisuuksien mukaan välttyttäisiin.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Selkeämpi tiedonhallinnan sääntely voi lisätä kansalaisten luottamusta viranomaisten toimintaan ja osaltaan kasvattaa viranomaistoiminnan avoimuutta.

Peltoniemi Harri
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Apajalahti Touko
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus